

פרשת מטות

וַיֹּאמֶר אֱלֹהֵיךָ הַכֹּהֵן אֶל אֲנָשֵׁי הַצֵּבָא הַבָּאִים לְמַלְחָמָה (לא, כא)

במלחמה אין להתיימשך מכשלונות

הנה משל שיסביר זאת: אדם הלך על שפת הים, וראה שהים פולט אבנים טובות ומרגליות, האם יתרשל אותו אדם מללקטן מאחר שהזמן העומד לרשותו קצר?

בוודאי שלא! כל בר-דעת מבין, כי אפילו בזמן מועט ביותר, ניתן ללקט באותו מקום, אבנים יקרות שערכן כה רב, עד שניתן יהיה להתפרנס מהן בכבוד ובעושר, במשך תקופה ארוכה.

כאשר האדם שואף להשיג חומריות, לא מפריעה לו כלל הטענה שגם אם הוא יתאמץ בכל כוחותיו, הוא לא יוכל לאסוף אוצרות מלכים. כל אדם, משתדל להתפרנס כפי כוחו, למרות הידיעה שהעושר הגדול הוא ממנו והלאה.

הנמשל: מסביר החפץ חיים, זוהי כוונת הכתוב: "אם תבקשנה ככסף וכמטמונים תחפשנה אז תבין יראת ה' " (משלי ב, ד). על האדם לנהוג בבקשת התכלית הנצחית כמו שהוא נוהג בחיפוש מטמונים גשמיים. כשם שגם אם לא יוכל האדם לאסוף את כל הכסף שבמטמון, אף על פי כן הוא לא יתעצל מללקט אוצרות כפי כוחו, כך גם בעניני התכלית הנצחית, עליו להשתדל לעשות כל מה שבכוחו לעשות. לדוגמא, היצר הרע מפתה את האדם שלא יקיים את מצוות שמירת הלשון ואומר לו: איזו תועלת תקבל אם תלמד ותעמיק בענין זה, האם תוכל לקיים את כל הלכות לשון הרע ולשמור את פיך כל ימי חייתך? מוטב שלא תתחיל בענין זה כלל! כי היא מידה שאין לה קיצבה. על כך יש לענות לו, שגם כל הישג קטן, יקר וחשוב הוא לאין ערוך. ענין לשון הרע, הוא רק דוגמא לטענות רבות כגון זו, שבפי היצר הרע. על האדם להכיר את התשובה לטענה זו, והיא, שבאיסוף אוצרות ומטמונים יקרים, אוספים כפי הכוח, ולא מתייאשים מיד בתחילה, כשנוכחים לדעת, שלא יוכלו לאסוף את הכל.

מקור: "ברינה יקצורו"